

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, kézhez hordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felolós szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Félévre 7 " | Negyed évre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 1 " 50 fill.

A kultur-máz

már a háboru szelére hirtelen le-mállott a „grand nation“ híres né-péről s meztelen utálatosságában áll a világ előtt a — francia em-beri fenevad.

Rémséges dolgok történnek a franciák földjén. Ártatlan és véd-telen idegeneket eszeveszett hor-dák bántalmaznak s a kegyetlen-kedés, amit elkövetnek, vérlázítóan nemtelen s aljas.

A másfél század előtti nagy küz-delemek minden jelszavát s minden igazságát egyszerre megcsufolta Danton s Robespierre népe. Az emberi jogok hős harcossiból egy-szerre az emberi jogok emberte-len kalózái lettek.

A szerb s a muszka ha kegyet-lenkedik és nem ismer emberi jo-gokat, nem csodálkozunk. Kultur-világuk az ősi sötétségben még nem bírt átörölni. Ám, amely nemzet kulturáját mint pompás, jóleső fényt ragyogtatta eddig a világ nemze-tel előtt, ha most egyszerre eldöb-ja ezt a világosságot, csalódó lei-künk megdöbbenve kérde: — hát hiába a gondolkodó érzés és hi-ba az érző érz, mégis lehet az ember állati lényéből igazi — em-berré?

A franciák tetteit látva, mélyen, borzasztóan csalódunk.

Ám, hogy a valódi kultúra az embert mégis igazi emberré gyurja át s ebben a tételben sohasé csalódhatunk, ragyogó példák bizo-nyítják ezt is épp e háboruban.

A német s a magyar nem akar-ja ezt a háborút. Vad ellenségeink kényszerítettek, hogy saját védel-mükre mi is fegyvert ragadjunk. Ha úgy kívánták, eb akik bánja, áll-juk a háborút.

De már is megmutattuk, hogy a mi háborunk nem a vad kozá-kok, nem a gyilkos szerbek s nem a kegyetlen franciák harca. Ugy vivjük meg ezt a háborút, amint igazi kultur nemzetekhez méltó. Nem ok nélküli hitvány ödöklés-sel és kegyetlenkedéssel, hanem amennyire csak háboruban lehet, emberisésséggel.

Fegyveres seregnek fegyveres sereggel állunk elébe s ha ágyura, puskára, kardra kerül a sor, az élet és halálosztásban nem válo-gathatunk. De a védtelen s ártat-lan nép nem érezheti se vére-menő harci kedvünköt, se a bosz-szunkat. Mert a fegyvertelen s véd-telen nép bántalmazása hitvány gyávaság, mely a kulturátlan lei-kek — hősiessége.

De a francia mellő szövetsé-geséhez. Ha volt kulturája, eldobta már a kancsuka kedvéért s ha volt embersége, a muszka barát-ságban — emberitlenne lett.

kp.

Világháboru fürgetegében.

Nagyütközetek szárazon és vizen.

A németek nagy győzelme a franciákon.

Makó, aug. 11.

A magyar katonai dicsőségét, kiváló erényeit, tüzes bátorságát hirdetik az északi és déli harcok csomópontjai. A hajdani lengyel ki-rályság délkeleti területén feltar-tóztathatatlannul haladnak előre a felszabadító magyar csapatok és szívésszerű támadásuk elői riadt gyorsasággal menekül az orosz

sereg. Délről, Szerbia felől györen érkeznek a hírek, de bizonyos, hogy hadvezetőségünk nem vesztette el féltett szülőföldjét, hanem döntő csa-pásra készül, mely megsemmisíti a szerbek és montenegróiak ellent-állását.

A mai napról való híreink a következők:

A sebesültek és elesettek lajstroma.

Budapest, aug. 11.

A háborus operációk megkezdésével természetes, hogy az egész népen ez a sürgős kívánság nyilatkozik meg, hogy mindenkor hama-rossan szerezzünk értesülést veszteségeinkről. E kívánság teljesen érthető és nyílts, a legmesszebbmenő módon kívánjuk az illetékes körök számolni ezzel. De mindenki, aki a katonai viszonyokat ismeri, megérti, hogy bizonyos időbe telik, míg az ütközet után a veszteség nagysága pontosan megállapítható. Sőt a harcban résztvevő ezredekre nézve egyenesen lehetetlen azonnal a harc után, mielőtt az egyes csapatokhoz tartozók mind visszatérnek, a mindenki helyzetéről pontos képet nyújtani. Gondoskodás történt arra nézve, hogy a csapatoktól a kato-nai hatóságok közvetítésével a hírek minél hamarabb eljussanak az otthonlétűkhöz. Ezenkívül ezredek szerint összeállított lajstromok adat-nak ki a sebesültekről és elesettekről. A hadügyi vezetőség s tekintet-ben is bizik a bátor és minden áldozatra kész népben, amely legszí- lárdabban támasza ebben a ránk kényszerített súlyos harcban.

Szerbia végzete.

Reménytelen helyzet.

Belgrád, aug. 11.

A Südslavische Correspondenz jelenti: Belgrádban reguláris és irreguláris csapatok tartózkodnak. A keddről szerdára virradó éjjel nagy pánik volt a városban. A belső területekről igen kedvezőtlen hírek ér-keznek. A mobilizáció csak igen gyengén halad előre. Hírek vannak arról is, hogy a Vardar hadseregben kitört a lázadás. Az itt élő osztrák-ma-gyar alattvalóknak eddig még nem esett bántódása. A kórházak telve vannak sebesültekkel.

A crngócok újabb kísérlete.

Budapest, aug. 11.

Erk. déiben.

Hivatalos jelentés szerint a déli hadi színtéren a Drina és a Száva mentén állalában nyugalom van. A montenegrói osztagok tegnap is megkísérelték a hercegovinai határ állapását a Csittarói öböl

Teodó része ellen, déliután élénk, de teljesen határtalan lövegüzletet folytattak.

Győztek a németek.

Lemberg, aug. 11.

A Reichspost krakkói külön tudósítójának távirata szerint jelen-tekery német haderő előre nyomul Censchochuból Petrikov felé és Kállsból Lodz felé. Graszyn kör-

nyéken véres ütközet volt, amely-ben mindkét oldalon jelentékeny veszteségek voltak. Az ütközet az oroszok vereségével végződött. Számos lengyel tartalékos, akiket az oroszok behívtak, szállítási közben kiszórták hozzánk.

Menekül a muszka.

Lemberg, aug. 11.

Graszynnál heves harcra került a sor a visszavonuló orosz csapa-tok a az üldöző német katonaság között. Az oroszok sok halottat és sebesültet hagytak a csatafőren. Egy kozák tisztet, aki fői akarta tartóztatni a fejvesztett menekülő oroszokat, saját katonái agyon-lőttek. A graszynnai vesztett csata hírére Lodzból is menekül a la-kosság s a bankok is az ország belsejébe vittek a pénzüket.

Bülow herceg testvére elesett.

Berlin, aug. 11.

A „Mittagszeitung“ jelentése sze-rint az utóbbi harcokban elesett Bülow Károly Urak vezérőrnagy, volt bécsi német katonai titássé, Bülow herceg volt kancellár leg- ifjabb fiére.

A cár a zsidókhöz.

Végveszély küszöbén a muszka birodalom.

Berlin, aug. 11.

Hajmoresztó dolgok érkeznek Oroszország felől: nyomor és éh-ínség, a jószágoknak nincs takar-mánya, a népeknek nincs élelme, a parasztság dül, s rabol, nem ismer istent, sem cárt, de mindez semmi. Mert van egy hír, ám mindennél biztosabban mondja el Oroszország nyomoruságát, két-ségségeit állapítja s ez az, hogy a cár proklamációt intézett a zsi-dókhöz. Szabadságot és polgárjo-got ígér nekik, ha fegyverbe álla-nak. Mi lehet Oroszországban, ha Miklós cárnak nem a szótjában, hanem a zsidókban kell biza-kodnia.

Föllázadtak a lengyelek.

Lemberg, aug. 11.

Gazetta Wiccorna jelenti: Mielőtt német csapatok Censchochuba be-vonultak, lázadás tört ki a lengyel rezervisták között. A rezervisták megtámadták az orosz csapatokat, valóságos harc keletkezett, mely-ben mindkét részről sokan elestek. Kleic kormányzatában ezer len-gyel rezervista megtagadta az en-gedelmességet, nem vonult be. Sok municióval telt ládát a vízbe sú-lyesztettek.

MAGYAR-LENGYEL TESTVÉRISÉG.

Ünneplik a magyar tisztakat.

Lemberg, aug. 11.

A lengyel ifjú vadászok behatolása Mlechowba és az osztrák-magyar hadsereg manifesztuma a lengyel lakosság körében nagy lelkesedést keltett. Hazaifias tüntetések voltak mindenfelé, amelyekben magyar tiszték is részt vettek. A lengyelek a magyar tisztakat a legmeglegebbsen ünnepeleik.

Orosz hadifoglyok Döberitzben.

Berlin, aug. 11.

A döberitzi sátoztáborban elhelyezett hadifoglyok között, számos magasrangú orosz hivatalnok között van Taplinszki államügyész is, aki

az ismeretes Beilis pörben a vádat képviselte.

Embertelen kozákok.

Berlin, aug. 11.

Skodden poros határfaluban a kozákok meggyilkolták egy kis tanya tulajdonosát, fiát és leányát.

A lengyel nép felszabadítása.

Lemberg, aug. 11.

Az osztrák magyar hadsereg főparancsnokságától kiadott proklamáció a lengyel nemzet minden rétegében nagy lelkesedéssel találkozott és nagy tüntetésekre adott alkalmat.

Elfogott kozák századok

Berlin, aug. 11.

Insterburgból jelentik negyedikéi kelettel: Egy század német ulánus tegnap Insterburg környékén elfogott két század kozákokot.

A Breslau és Goeben egyesült a magyar és osztrák flottával.

Róma, aug. 11.

Ideérkezett jelentések szerint a „Breslau” és „Goeben” német hadihajók egyesültek az osztrák és magyar hajóhadddal.

Négyezer belga hadifogoly.

Berlin, aug. 11.

A Wolf ügynökség jelenti: Lüttich teljesen a kezünkben van. Az ellenség vesztesége nagy. A mi veszteségünk azonnal közölni fog, mikélyt egészen megbízható adatok lesznek birtokunkban. A három-négyezer belga hadifogolyt Németségbe való szállítása megkezdődött. A beérkezett jelentések szerint Lüttichnél az egész belga hadseregnek negyedrésze állott szemben csapatainkkal.

A belga király a hadak élén.

London, aug. 11.

A „Daily Telegraph” szerint Albert belga király meelőtt a harcterre utazott, így nyilvánkozott:

— Magam akarom vezetni csapataimat, hogy minden tennényi helyet megvédjünk, bármilyen tömegesen jönnek is ellenünk és bármilyen nagy áldozatot követel is a mi ellenállásunk. Ilyen körülmények közt meghalni, ez privilégiuma a hazafias uralkodónak.

A német nép lelkesedése.

Egymillióháromszázezer önkéntes

Frankfurt, aug. 11.

A német birodalomban eddig egymillióháromszázezer ember jelentkezett önkéntesnek a háborúba.

Namur ostroma.

Páris, aug. 11.

Lüttich bevétel után Namur városát vetették ostrom alá a győzedelmes német csapatok. Namur kitűnő, modern erődírmények védik. A Belgiumból Franciországba vezető utnak a namuri erődírmény

x kúcsa. Ha Namur is elesett, még csak egy erődírménye van Belgiumnak: Huy. De ez aligha fog tudni ellenállni, mert erődírményei régiek és nem állhatják majd az ágyuk tüzeit.

Bombázzák Viborgot.

Páris, aug. 11.

A Daily Mail-nak jelentik Kopenhágából, hogy öt svéd u-as, ak-motorosonakon érkezett oda a svéd országi Gefleből, azt a hírt hozta, hogy a fián öbölben, nem messze Pástervártól, egy német hajóraj bombázta Viborg városát. Egy orosz cirkálóhajó a Kattegat, svéd pariján, Falkenberg közelében, zátonyra jutott.

Német-francia ütközet.

A németek nagy győzelme.

Berlin, aug. 11.

Erk. d. e. 10 óra.

A Wolf ügynökség jelenti, hogy Belforz felől Felső-Elszászon át Mühlhausen felé előnyomult ellenség, mely úgy látszik a hetedik francia-hadtesttől és Belforz helyőrségének egy gyalogszázadától áll, tegnap a német csapatok egy Mühlhausentől nyugatra lévő megerősített hadállásból déli irány-

ban visszaverték. A német csapatok vesztesége jelentéktelen, ellenben a franciák vesztesége igen nagy.

Bécs, aug. 10.

Erk. d. e. 10 óra.

Ideérkezett berlini magánjelentés szerint a németek az elzászi határon lefolyt tegnapi ütközetben a hetedik francia hadtestet teljesen széjjelverték.

Berlin, aug. 11.

Erk. d. e. 11 óra.

A Wolf-ügynökség jelenti, hogy leírhatatlan öröm szállta meg Berlin lakosságát a mikor a vezérkar főnökének utasítására kerékpáros rendőrök és mihamar a lapok külön kiadással is közölték a közönséggel az elzászi fényes győzelmet. Leírhatatlan ujjongás töltötte be a város utcáit. Berlin egész éjjel talpon volt.

Lázadás a francia gyarmatokon

Páris, aug. 10.

A Pol. Corr. jelenti: Salgomban, Indonéziában nagy nyugtalanság észlelhető a benzülőlték között. A francia hatóságok lázadástól félnek. Chantouan és Bank-Kokban szintén nagy az elkeseredés a benzülőlték között.

Német-angol hajók ütközete.

Páris, aug. 11.

(Rómán át.) A Petit Parisien-nek jelenti Londonból, hogy Skóciától északra a német és az angol flotta harcban van egymással. Margateből és más parti városokból táviratozzák, hogy az Északi tenger felől heves ágyudörgés hallatszik. Aberdeenben egy német hajót föltartóztattak. Egy angol hadihajó két német gőzössel érkezett Doverbe. Az angol királyi tegnap reggel személyesen ment aengerészeti miniszteriumba, hogy a legújabb eseményeket megbeszélje. Újában a nép a királyt óvációkkal részeltette.

Páris, aug. 11.

(Rómán át.) A Matin-nak jelenti Stockholmából, hogy Gotland-sziget felől heves ágyuzás hallatszik. Valószínű, hogy a német és orosz hajóraj nagy csatát vív egymással.

Megegyezés Bulgária és Románia között.

Bécs, aug. 11.

A „Reichspost” közli szófial jelentés alapján, hogy a románok visszavonták csapataikat a Dobrudsából. A hivatalos „Kambana” ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy Radev bukaresti bolgár követ ki jelentése szerint barátságos meg egyezés jött létre Bulgária és Románia között.

Áruló bolgár tábornok.

Szófia, aug. 11.

Politikai körökben általános kritika tárgyává teszik Dimitriew Ratko tábornoknak, a pétervári bolgár követnek azt az elhatározását, hogy az orosz hadseregbe

lép. Erre az elhatározásra a kormány tudvalevően a követnek pétervári állásától való azonnali elmozdításával válaszolt. A Cambana (bolgár főlhivatalos) azt írja, hogy Dimitriew már a balkáni háborúban is inkább oroszoknak és szerbnek, mint bolgárnak mutatkozott. Árulóként kell őt kezelni és nem szabad őt többé beengedni Bulgáriába.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 12. Szerda. Róm. kath. Klára sz. Protestáns Klára sz. Görög Orosz július 30. Szila. Nap kel 4 óra 50 perokor, nyugszik 7 óra 17 perokor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürögnyprognó. zis: Meleg, száraz. Hőmérséklet 24-8. O.

— A város műszaki hivatalából. A városnak egyetlen hivatala sem selyette meg annyira a mozgósítást, mint a város műszaki hivatala. A többi hivatalokból is bevonult egy-két ember, de az itt maradtak között felosztották annak munkáját, mert különben sincs ma abban a háborús világban sok a munka egyik-másik hivatalban. Nem így van azonban a város műszaki hivatala. Innen kivitték egy a fő-, mint a segédmérnököt. A hivatalban megszólván egy szolgál maradt, meg egy csomó befejezetlen munka, melyhez naponta jön is valami. Igen nagy hátrányára van a közügynek, hogy a mérnöki hivatalban nincs senki, ki az ott összeszaporodott ügyeket intézné. A városi tanács munkáját is megakasztja, mert műszaki vélemény nélkül a legjobb ügyet nem tudja elintézni, hanem sok é fontos ügyet kénytelen szüneteltetni. Célserű volna tehát, ha a polgármester a leggyorsabban intézkednék arról, hogy valaki hábár ideiglenesen is ellássa a város műszaki ügyét.

— Kitévelet iparos. Gulácsi János iparos polgármestere az Országos Iparegyesület a hazai ipar fejlesztése körül szerzett érdemeiért ezüst éremmel és díszoklevéllel tüntette ki. A kiváló makói iparosnak, ki úgy szakértelmével, mint szorgalmával méltán rászolgált a kitéveletre, az ipartestület tegnap ünnepélyes közgyűlés keretében nyújtotta át a kitévelet külső jelvényét.

— Felmentés a hadikötelezettség alól. Az általános mozgósítás alkalmával a makói villanytelep munkásainak is be kellett vonulniuk, így igen nagy kellemetlenségbe jutott a telep, mert a villanyvilágítás körül naponként felmerülő kötelezettségeknek nem bír eleget tenni. Ez a körülmény arra indította a város polgármesterét, hogy hivatkózással arra a körülményre, miszerint a villanyvilágítási társaság emberei tulajdonképpen közszolgálatot teljesítenek, felterjesztést intézett a honvédelmi miniszterhez a villanyvilágítási társaság munkásainak szabadságára iránt. A honvédelmi miniszter a polgármester felterjesztését indokoltnak találta így annak helyt adva a makói villanyvilágítási társaság embereinek megadta a hadikötelezettség alól való felmentést.

— Védekezés a kolera ellen. A kolera járvány réma az utóbbi években mindig kiértett bennünket és orvosi vélemény szerint csak a helyesen végrehajtott óvintézkedésnek kell azt betudni, hogy a veszedelmes járvány nem tudott nálunk kitörni. A járvány most is kísért bennünket, állítólag az orosz harcosok közt már kitört a kolera járvány. Ez képezi annak iadokát, hogy a belügyminiszter legújabb kiadott rendeletében a hatóságoknak erősen megtagadja, hogy a kolera elleni védekezésben a legnagyobb eréllyel járjanak el. Makó város hatósága helynap intézkedik e tekintetben, kiadván a miniszter rendeletét a város főorvosnak szíves az utasítással, hogy terjedésben be javaslatot arra nézve, hogy mi a község kötelessége a járvány elterjedése tekintetében.

— A makói ipartestület adományai. A makói ipartestület előjárósága iparos segítő célra 200 koronát, a háborúba vonult katonák családtagjai segélyezésére 50 koronát, a vörös-kereszt javára 50 koronát, a debreceni bombamerényeket áldozatai emlékére 10 koronát adományozott. Ezekon kívül későbbben még 100 koronát fogunk adni az ipartestületi tagok segítő célokra a z összegbe Galácsi János már 20 koronát be is adott.

— A bevonott tanítók fizetése. A tanítók orsz. szövetségének elnöke, Moussong Géza, arra kérte Jánkovich Béla kultuszminisztert, hogy joga is a fel a bevonott tanítók felelősségét vagy szíves a fizetési nyugták megírására és utasítsa az adóhivatalokat, hogy a gondnok-sági elnökök által látnakozott nyugtáira az illetményi skadálytalanul folyósítsák. A miniszter sürgős intézkedést ígért. A szövetség reméli, hogy a többi iskolafentartók szintén sietnek a kérdés humánus megoldására és a szíveség csatolva hívja fel a tanfelügyes-letet előadásra, hogy vármegyéinként tegyék meg a szükséges lépéseket.

— Mit ettek a párisiak az ostrom alatt. Amikor 1870-ben a németek körülférték Páris, az inyen párisiak a legkülsőbb ételekre fanyalodtak. Az első patkányok 1870 december 20-án kerültek eladásra, még pedig 75 centimeért darabonként. A patkányoknak téplálkozási csókra való eladása és vétele azonban eleinte csak titokban folyt. A vendég-letben a borsos áron a következő ételeket lehetett kapni. Egy adag csirke 18 frank, házinyul 13 frank, egész csirke 26 frank, pulyka 60 frank, liba 45 frank, háposztatószelek 4 frank, kutyasült 2 frank, egész macska 5 frank, házpatkány 1 frank, és nagy csatorna patkány 1, 50 frank. A párisiak azonkívül az állatokat összes állatait is megették. Palais Royalban számrhust árultak 12 frankért fontonként, egy borjúfej 25 frankba került, a tej literjét pedig 1 frankért mérték. Legkeresettebbek volt a vaj, amelynek fontjéért 25-30 frankot is adtak.

— Kinek tanoncra van szüksége. Azon iparosok, kiknek erdélyrezi tanoncokra van szükségük, forduljanak az aradi iparkamarához. Az aradi menhelyből is lehet tanon-ckokat kapni ipari pályára.

— Adományok. A bevonott katonák segélyre szorult családtagjai részére újabb adakoztak a „Makói Független Ujság” úján öv. Sebester Ádámné 1 koronát és Lélek István 10 koronát.

— Sertésvész Apátfalván. Apátfalván, miat bennünket onnan ér-

tesítenek a sertésvész fellépett, miért is a hatóság elrendelte a forgalmi zárlatot.

— Mint értesültünk, folyó hó 19-én vasárnap nyílt meg GROSZ DEZSŐ a városbázival szemben (Török timár házban) duzan fel-szerelt női-divatáruházát. Grósz ur a helybeli és vidéki piacokon szerzett bő szakmameretével raktá-rát úgy állította össze, hogy kö-zönségünk minden rétegének szük-ségletét teljes mértékben kielégít-sen és alapos a feltevéseink, hogy cége üzlése árul és olcsó szabott ára révén rövid időn belül hőlgye-ink kedvenc bevásárlási forrása lesz.

A magyar pénzügyi helyzet.

Javulás várható.

Budapest, aug. 11.

Pénzügyi körökben erősen bizakodóvá lett a hangulat. A pénz-szűke engedőben van. A tegnapi lendület után ma még erősebb lendületet várunk.

A vörös-kereszt gyűjtése.

Adományok a sebesültek részére.

Makó város hazafias társadalmá érel a kötelességet, mit a háboru reá ró. Szépen gondoskodik arról, hogy a harcstérre majdsu bejelen vagy sebesülten hazatérő hősök illő ellátásban részesüljenek. Ujabb adakoztak e célra Hász Sándorné és Rostóczy Marianna gyűjtő iván a Szt. János tér és a Telek-utcából:

Lonovics Valéria 50 kor., Farkas Lászlóné 2 kor., Polyánszki Lászlóné 10 kor., Mayer Károly 2 kor., Polák Sándorné 20 kor., Grünsteiné 10 kor., Kocsis János 1 kor., Abeless Ernóné 3 kor., Papp Sándorné 3 kor., Papp Jánosné 6 kor., Jazsó Béláné 2 kor., Hász Sándorné 10 kor., N. N. 1 kor., Természetben adakoztak: Bugyi Albertné 5 kg. szappan, 2 hónapig naponta 1 liter tej, 1 drb. párna, Lipták Béláné 2 liter zsir, Farkas Lászlóné 2 kg. szappan, Fodor Mátyás liszt, zsir, tarhonya, Nagy Mihályné szappan, Galambos Emilné 5 kg. sz., Vertanna vörös bor, Lőször, Leipnikné 2 pár csirke, Ékes Juliska 6 kg. toll, Schwaróné 1 q. krumpli, 50 üveg szódavíz.

Matolesi Ilona és Cornelia gyűjtő-ivén adakoztak a Hosszu utcából: Varga Sámuelné 1 kor., Matolesi Ilona 10 kor., Nedelkov gyermekek 3 kor., Vadlövő Ferenc 5 kor., Márton Klári 1 kor., Görbe István 10 kor., Kocsis Sándorné 40 fill., Csorba Imréné 1 kor., öv. Tóth Antálné 40 fill., Öreg Varga Sámuel 1 kor., Nagy György Sándor 30 fill., öv. Jákos Jánosné 1 kor., Barta István 1 kor., Szentesi Jánosné 20 fill., öv. Bökönyi Pálné 5 kor., Kiss Mihály 1 kor., Surányi Rozália 1 kor., Süket Erzsébet 40 fill., Gorosa Mihályné 1 kor., Argyelán Jánosné 20 fill., Dani Sándor 20 fill., Börcsök István 2 kor., Jenei József 40 fill., Kurai Ferenc 1 kor., Paku István 1 kor., Joó Imre 50 fill., Sipos József 1 kor., Fekete Jánosné 1 kor., Bánffy Lajos 1 kor., Gerhard: Ágoston 5 kor., öv. Szűcs Józsefné 1 kor., Koczka Maria 40 fill., öv. B. Nagy Ferenoné 10 kor., Sipos Mihályné 60 fill., Ferkovics András 1 kor., Kovács Annus 1 kor., N. N. 20 fill., M. J. 1 kor., N. N. 1 kor. Természetben adakoztak: Nedel-

kov Mihályné 9 kg. szappan, öv. Matolesi Jánosné 5 kg. cukor, 1 kg. kávé, 1 kg. riza, Varga Bálint 1 drb. szappan, öv. Kiss Pálné 1 drb. szappan, Gera Mihály 1 pár csirke, Csorba Imréné 40 drb. tojás, Orosz Károly 20 drb. tojás, Öreg Varga Sámuel 3 liter bab, Fekete Mihály 20 drb. tojás, 1 drb. szappan, öv. Bökönyi Pálné 2 szappan, Fazekas István 20 tojás, 1 drb. szappan, Kiss Mihály 1 párna, Bakacsi Ferenc 2 kötes kukorica, Gorosa Mihályné 1 drb. szappan, öv. Papp Istvánné 40 drb. tojás, 1 zsák krumpli, Kabók Mihály 6 liter liszt, 20 tojás, 2 kg. szalonna, 2 drb. szappan, Erdei József 50 drb. tojás, 1 kg. szalonna, Krajcsovits 1 zsák krumpli, Hajdu Jánosné 10 drb. tojás, 5 kg. krumpli, Szirbik Etelka 1 drb. szappan, 1 liter zsir, Váradi Viktor 10 drb. tojás, 6 liter liszt, Nagy István 15 tojás, 4 liter liszt, Kiss Péter 10 drb. tojás, Börcsök István 15 drb. tojás, 2 szappan, Fajekas József 6 liter liszt, 2 drb. szappan, Joó Imre 2 csirke, Horváth Sándorné 6 liter liszt, 1 drb. szappan, Széll Miklós 1 drb. szappan, fél liter zsir, 1 csirke, Gerhard Ágoston 4 drb. aisonalág, 4 drb. ing, 4 drb. füstölt sonks, Budai Mihályné 4 szappan, Vadlövő Istvánné 2 drb. szappan, 20 tojás, Lengyel Mihály 1 drb. szappan, Balogi Józsefné 1 drb. szappan, 2 liter liszt, Hajdu Pálné 1 szappan, 10 csö kukorica, Váradi György 1 liter zsir, 5 kg. liszt, 2 ing, Szűcs Miklós fél mázsa krumpli, 3 kg. szappan, Tóth István 10 pár csirke, 2 liter zsir, Barnai Mihály 5 pár csirke.

Lóránt Mandóné, Iványi Hugóné gyűjtő-ivén adakoztak a Szegedi utóból: Kádár Erzsike 1 kor., Kulcsár János 20 fill., Sándor Zsigmond 1 kor., Heeskö Salamon 2 kor., Molnár Károly 1 kor., öv. Fazekas Istvánné 1 kor., Hegedűsné 20 fill., Leipnikné 1 kor., Buvár Jánosné 40 fill., Löwinger Miksáné 5 kor., Patskyné 20 kor., Bakó István 20 fill., Grszki József 1 kor., Horváth Istvan 1 kor., Kuglerné 36 fill., Fodor Balázs 2 kor., Kleis Nándorné 2 kor., Varga Rózi 1 kor., Szűcs Rózi 1 kor., Leipnik Ignác 5 korona, Természetben adakoztak: Baranyi István 10 kg. krumpli, Molnár Sándorné 10 kg. krumpli, Kasz Izidor 6 üveg kompót, ifj. Nagy Gy. István 5 kg. riza, Leipnik Ignácuzé 10 kg. szappan, Tettamanti 6 drb. szappan.

REGÉNY.

Egy világvírus rajtelmei.

(450)

76. fejezet.

A verembe szorult farkas.

— Ha, tehát nem építési vállalatokból szerezte.

— Nem

— Valóban furfangos és egyfajta ember ön. Most még aszonyt is kerven a dologba. Csak hogy az ilyen meséknek nem fűk fel, kedves direktor ur. Ö egy közönséges betörő és elvetemült rabló-gyilkos.

— Tiltakozom e vádak ellen, ügyvédel nevezek és fegyelmi eljárás alá vonatom a tanácsosa urát.

— Szappanos illés barátsága és ezek a hamis ezresek eleget bizonyítanak. Zádor Piroskára vonatkozólag majd később ejjük meg a vizsgálatot, a mellőzögas főkapitány ur ideje drága, azt hiszem a jegyzőkönyvet egyelőre lezárhatjuk, a nyomozás helyes irányban folyik és . . .

A főkapitány felállott.

— Tenger Mihály, a törvény nevében le van tartóztatva, mondá komoran. Tentesos ur sziveskedjék Tengeri zárkába vezetőitni és

és a vizsgálatot tovább folytatni. Jó napot!

A főkapitány sarkon fordult és bement a mellékszobájába.

Tenger Mihály bankdirektor, mint a szélütől, a terem közepén állott és bambán a levegőbe bámult.

A rendőrtanácsos megérintette Góllát vállát.

— Menjünk direktor ur, és ne busuljon, nem sokáig lesz egyedül, Szappanos illés és bandája együtt lesz rövid időn!

77. fejezet.

A bravó.

Góllát öccse csakhamar beharangozta a szövetséges tagok közt a legújabb kellemetlenség híret és bátyja nevében tanácskozásra hívta őket a József-körül palota pincéjébe.

Meg is jelentek teljes számban. Dél volt és Góllát nem került elő.

Vártak egy félórát, egy órát, délutáni két óra lett és Góllát nem jött.

Küldték Gusztit, hogy tudja meg, miért késik a bátyja, de a fiu annyira meg volt ijedve, hogy nem mert az utcán mutatkozni.

A szövetségi tagjai közül az, kit éppenséggel nem ismertek a rendőrségnél s aki tisztességes kereskedő hírében állott, magára vállalta, hogy bemegy a főkapitányságra és szépszerével meg tudja ott vau-e még Góllát s ha igen, miért késik?

A többiek sietteték, hogy csak menjen, mert mulik az idő s a jóvendő felől hátrazni kell, miután a szövetséget több oldalról fenyegeti veszedelem.

(Folyt. köv.)

Ószentlőrincben levő 5 és fél kislánc kitűnő

heretermés

egy, esetleg két kaszálásra eladó.

Hajnal-utcai házamnál külön bejárattal s előszobával bíró

butorozott szoba

egy vagy két ur részére kiadó.

Dr. Kiss Pál

ügyvéd.

Egy kifutó fiu szonnali belé-péere felvételük Popper Gyula drogeriájában, Főstr.

Házeladás. A Petőfi-utca 15/b ujszámú HAZ, mely 8 évig adómentes, áll 3 utcai padolt szobából, előszoba, 2 konyha, speiz, nyitott folyosóval és mellékhelyiségekkel, arézi kut bevezetéssel együtt szabadkézből eladó. Értekez-hetni lehet a tulajdonossal, Erdélyi Antal asztalossal.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom es jéggyár részv.-társaság Makó.

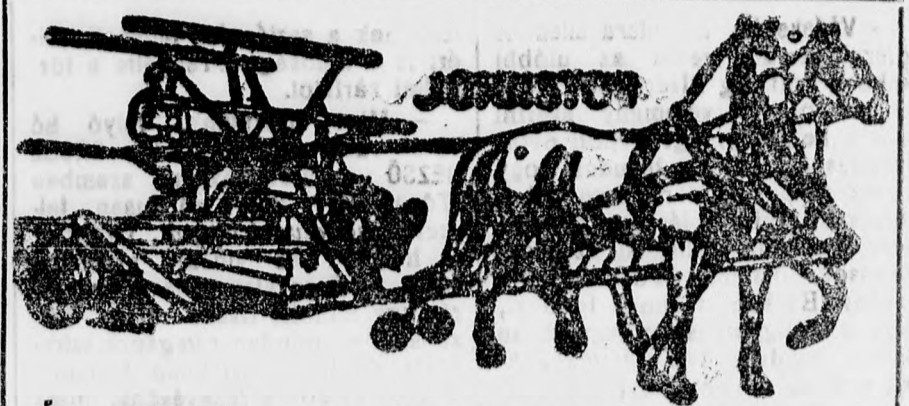
Vau szorencsenk a jégváarió t. kö-zönség tudomására hozni, hogy a jég-gyártást és khorást már megkezdük és

kristálytisztá mújég

malmi irodánkban (36. telefonszám) megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi liszt-üzleteinkben kapható. 50 kilóig a jég ára 4 fill., ezen fölül mennyiségnél 3 fill.

Első magyarországi sirkőgyár.
Nálam az összes márvány- és
::: granit sirkövek :::
25 %-al olcsóbban kaphatók mint eddig
voltak, mivel azokat újonnan berende-
zett gyáramban magam készítem.
Vasbeton sirköveket
6 személyre, 25 évi felelősség mellett
800 kor.-ért vállalom 3 évi törlesztésre,
kamatmentesen.
GLÜCK LAJOS
Makó, Szegedi-utca, saját ház.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására
hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házamban
gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű
JOHNSTON kéveköltős aratógépek már megérkeztek
és azokat a legolcsóbb árban bocsátom
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300
gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedé-
sére, ami tényes bizonyítéka az aratógépek kifogásaitan voltának,
ngyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica űltető-
k. - Ugy az aratógépek, mint a kukorica űltető gépek állandóan
teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy arató-
gépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb mun-
kaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. - Raktáron tar-
tok kitűnő Sissal-féle kéveköltős zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-
féle ekéket amerikai tükörcsél kormánynyal, Imperátor mű-
trágya és magvető gépeket, saját találmányu vésző utánzatú vas-
pálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. - Együttai batorko-
dom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gé-
pekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavító műhelyemre, ahol
mindennemű javításokat a legszakszerűbben, jutányos áron készí-
tek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat
végzem. - Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron
vállalom. - Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván,
maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító mű-
helye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Értesítés! Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a tech-
nika legújabb vívmányának, a légnymásos
„EOLOS“ házicsengők egyedüli árusítását megkaptam. Az
„EOLOS“ olóság mellett biztos és
rendkívüli tartós üzemű, úgy hogy ezen
tulajdonságainál fogva nélkülözhetetlen minden modern házban. Azonkívül
a t. gazdaközönség szives tudomására hozom, hogy különféle legújabb
x x gazdasági gépeim megérkeztek, különösen a világhírű x x
„Kühne“-féle vetőgépeimet ajánlhatom szives figyelmükbe.
Tisztelettel
Gulácsi János vasipartelepe és gépraktára **Makón.**
TELEFON-SZÁM: 50. TELEFON-SZÁM: 50

Igyon maga is
KAKUKFŰ KESERŰT
Kapható mindenütt.
Makón főraktár:
Sandor Zsigmond
gyógyszerárúban.

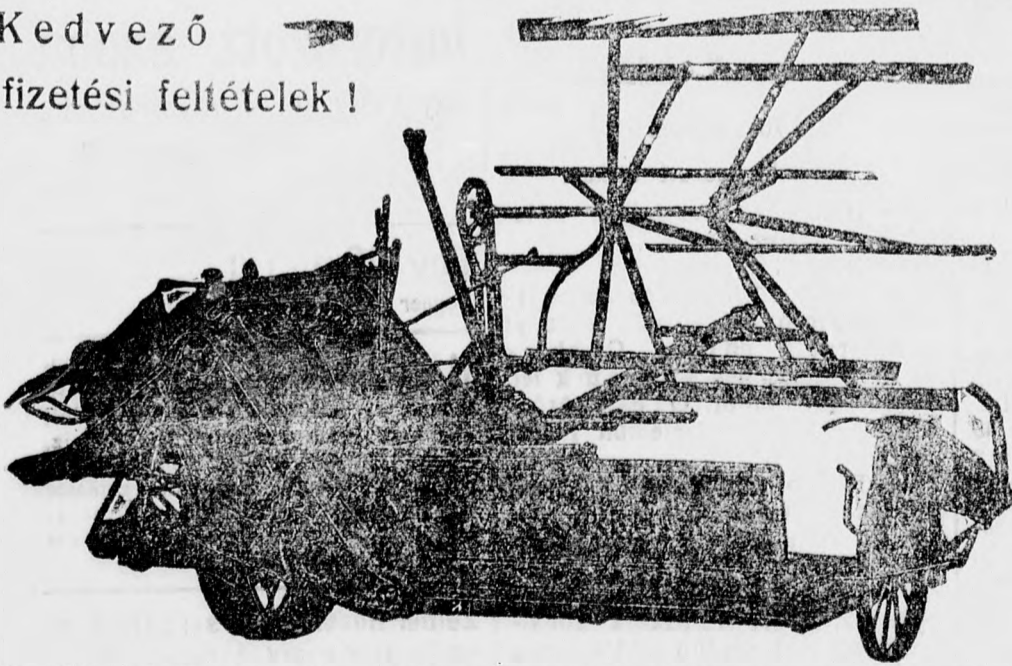

ÜZLET ÁTHELVEZÉS.
Van szerencsém a n. é. közönség becses
tudomására hozni, hogy
óra- és ékszer-üzletemet
május 1-én Böhm-házból Ott Károly mellé,
Kertész Aladár újonnan épített házába
HELYEZTEM ÁT.
Amidőn a legjobb és legpontosabb kiszol-
gáltatásról előre is biztosítom, a nagyér-
demű közönség szives pártfogását kérve,
kiváló tisztelettel
ZABLAHOVSZKY SÁNDOR
órák és ékszerész.

Javításokat a leg-
szakszerűbben és
legpontosabban
végzem. . . .
A raktáron levő ék-
szerárúkat a leg-
olcsóbb árban
árusítom. . . .

Kedvező
fizetési feltételek!

Manilla zsineg, páncél acél kormány ekék. Mindennemű gazdasági gépek, olajok, kenőcsök
tömítő anyagok. Mindennemű gépekhez való alkatrészek a legegénysebben kaphatók:

Glück Samunál Makón.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Újság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón

Magyar állami két
hengeres magánjá-
rók, legújabb
motorok, golyós
::: csapágyas :::
cséplőgépek,
gazdasági kis moto-
rok, takarmány-
kamrák. Világhírű
„Cormick“
aratógépek, fű-
kaszálók, lógereblyék
- tárcsás boronák.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepítő, májfolt,
aró- és kézvörösség és min-
denféle bőrtisztítatlanság ellen
Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlíjtó szer.
Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajlíjtó 1 ko-
Ezen piperezerek több kiállításos ér-
mekkel lettek kiállítva.

Új vöröshagymás-zsák
jutányos áron kapható
Markovics Zoltánnál
Deák Ferenc-utca 31. ujszám alatt
(buzás Pulitzerral szemben.)